

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1034/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113215401
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113215401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolaní v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľky H. Y., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX/XX, XXX XX U. zastúpenej Advokátskou kanceláriou Brázdil & Brázdilová, Trhová 1, 960 01 Zvolen proti odporcom: 1/ H. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. Y. 1, U. U., zastúpenému AK JUDr. Andrea Slezáková, s.r.o., Robotnícka 10, 974 01 Banská Bystrica a 2/ J. Y., nar. XX. XX. XXXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenému procesnou opatrovníčkou Evou Pivarčovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, v konaní o návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/115/2013-74 zo dňa 02. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľky zamietol. Vo vzťahu k trovám konania okresný súd uviedol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol: „Navrhovateľka žiada o určenie neplatnosti právneho úkonu - zmluvy o pôžičke zo dňa 25. novembra 2005 uzatvorenej navrhovateľkou a odporcom 2/ ako dlžníkmi s odporcom 1/ ako veriteľom, spísanej vo forme Notárskej zápisnice č. N 513/2005, NZ 57227/2005, NCRIs 56487/2005, v časti uznania dlhu a súhlasu dlžníkov s vykonateľnosťou v rozsahu istiny 100 000,-Sk (3 319,39 Eur). Svoj naliehavý právny záujem na žiadanom určení odôvodňuje konaním Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/3/2012, v ktorom sa odporca 1/ domáha voči nej a odporcovi 2/ vrátenia údajne požičanej sumy, a ktoré bolo prerušené do právoplatného skončenia tohto konania. Právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že hoci si je vedomá judikatúry ohľadne naliehavého právneho záujmu, ide tu o právny úkon, ktorý sa stal predmetom notárskej zápisnice, a pretože existujú rôzne právne názory na platnosť takýchto úkonov, len prejudiciálne rozhodnutie o jeho platnosti v odôvodnení rozhodnutia o návrhu na plnenie, by nezakladalo stav právnej istoty účastníkov. Konštatovanie neplatnosti právneho úkonu len v odôvodnení rozhodnutia podľa jej názoru nezakladá prekážku rozhodnutej veci a nemožno vylúčiť, že by sa odporca 1/ domáhal inou žalobou plnenia z toho istého titulu. Uviedla tiež, že z dôvodu rôznych právnych názorov nie je zrejmé, či právoplatné skončenie exekučnej veci je prekážkou veci rozhodnutej pre podanie ďalšieho návrhu na výkon exekúcie na základe rovnakého exekučného titulu.

Odporca 1/ žiadal návrh zamietnuť. Argumentoval, že navrhovateľka nemá naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. na požadovanom určení, lebo pred Okresným súdom Zvolen sa pod sp.zn. 15C/3/2012 na jeho návrh vedie konanie o zaplatenie istiny, ktorú mal navrhovateľke a odporcovi

2/ zmluvou o pôžičke, platnosť ktorej je v tomto konaní napadnutá, poskytnúť. Toto konanie nie je právoplatne skončené a súd sa pri rozhodovaní musí vysporiadať s prejudiciálnou otázkou platnosti, resp. neplatnosti zmluvy o pôžičke. Preto niet naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v inom súdnom konaní. Navyše je podanie žaloby o plnenie v zmysle § 80 písm. b/ O.s.p. prekážkou veci začatej (litispencie) v zmysle § 83 O.s.p. vo vzťahu k určovacej žalobe. Právna zástupkyňa odporcu 1/ uviedla, že po právoplatnom skončení exekučného konania už odporca 1/ nemá možnosť domáhať sa v inom exekučnom konaní výkonu rozhodnutia na základe rovnakého exekučného titulu (notárskej zápisnice), a ak súd návrh v tomto konaní o určenie neplatnosti zamietne, vyrieši otázku platnosti (neplatnosti) zmluvy o pôžičke prejudiciálne v konaní o plnenie Okresný súd Zvolen. Ak by ten návrh odporcu 1/ na vrátenie pôžičky zamietol, stratil by odporca 1/ možnosť dožadovať sa inou žalobou plnenia na základe tejto zmluvy o pôžičke z dôvodu prekážky veci rozhodnutej.

Pretože aktuálny pobyt odporcu 2/ sa nepodarilo zistiť, ustanovil mu súd podľa § 29 O.s.p. opatrovníčku pre konanie, v neprítomnosti ktorej konal (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Súd vykonal dokazovanie vypočutím právnych zástupcov navrhovateľky a odporcu 1/, oboznámením sa s ich písomnými podaniami, a obsahom spisov Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/3/2012 a sp.zn. 11Er/1411/2006, pričom zistil nasledovné:

V konaní sp.zn. 11Er/1411/2006 sa oprávnený odporca 1/ domáhal voči povinným (navrhovateľke a odporcovi 2/) vymoženia pohľadávky v sume 100 000,-Sk, ktorú im mal požičať zmluvou o pôžičke spísanou v Notárskej zápisnici č. N 513/2005, NZ 57227/2005, NCRIs 56487/2005 zo dňa 25. novembra 2005. Exekučným titulom bola notárska zápisnica a vymáhaná údajná pôžička na základe zmluvy o pôžičke, určenia neplatnosti ktorej sa navrhovateľka domáha v tomto konaní. Uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 11Er/1411/2006-19 zo dňa 2. februára 2009 (v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoE/147/2010-59 zo dňa 31. augusta 2010 právoplatným dňa 20. septembra 2010) bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú. Súd v odôvodneniach rozhodnutí konštatovali, že vyhlásenie povinných o uznaní dlhu v predmetnej notárskej zápisnici vzniklo v čase, keď žiadny dlh neexistoval (notárska zápisnica bola spísaná v ten istý deň ako uzavretá ústna zmluva o pôžičke a pôžička poskytnutá, v čase, keď existoval len záväzok povinného vrátiť v určenej lehote poskytnutú pôžičku) a bolo možné len predpokladať, že by v budúcnosti mohol dlh vzniknúť, nebolo však určité v akej výške. Preto túto notársku zápisnicu nepovažovali za exekučný titul („...i keď ako verejná listina nie je neplatná, lebo právny úkon spísaný v podobe notárskej zápisnice - vykonaný kvalifikovanou formou, nie je možné zamieňať so samotnou notárskou zápisnicou ako verejnou listinou...“).

Zo spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/3/2012 súd zistil, že návrhom podaným dňa 5. januára 2012 žiada odporca 1/ ako navrhovateľ uložiť odporcovi 2/ a navrhovateľke ako odporcom povinnosť zaplatiť mu sumu 3 319,39 Eur (100 000,-Sk) s príslušenstvom. Je to žaloba na plnenie v zmysle § 80 písm. b/ O.s.p. titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 25. novembra 2005 spísanej v Notárskej zápisnici č. N 513/2005, NZ 57227/2005, NCRIs 56487/2005, teda vrátenie sumy údajne požičanej na základe zmluvy o pôžičke, určenia neplatnosti ktorej sa domáha navrhovateľka v tomto konaní. Uznesením č.k. 15C/3/2012-86 zo dňa 26. júna 2013 Okresný súd Zvolen toto konanie prerušil do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 10C/115/2013. V odôvodnení rozhodnutia o prerušení konania uviedol, že konanie o určenie neplatnosti notárskej zápisnice má význam pre konanie o plnenie - zaplatenie sumy žalovanej zo zmluvy o pôžičke.

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. možno návrhom na začatie konania uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah, alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Určovací žaloba má preventívny charakter. Do úvahy prichádza predovšetkým vtedy, keď ňou možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom. Naliehavý právny záujem na pozitívnom alebo negatívnom určení či tu právny vzťah, alebo právo, je alebo nie je, je spravidla daný v prípade, ak sa nemožno domáhať priamo plnenia, a ak by bolo právne postavenie navrhovateľa bez takéhoto určenia neisté. Naliehavý právny záujem je daný tiež vtedy, ak požadované určenie môže predísť žalobe na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p., ale pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nemožno vyhovieť návrhu na určenie, ak možno uplatniť nárok na plnenie.

Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti navrhovateľovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba spravidla nie je opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo.

Ak súd zamietla návrh na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na takomto určení, je vylúčené, aby návrh súčasne preskúmal z vecnej stránky.

Pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky musel súd v prvom rade zodpovedať otázku existencie, resp. neexistencie naliehavého právneho záujmu navrhovateľky na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o pôžičke. Faktom je, že platnosť zmluvy o pôžičke je medzi účastníkmi sporná. V konaní Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/3/2012 (návrh na začatie ktorého bol podaný takmer poldruha roka pred podaním návrhu na začatie tohto konania) sa odporca 1/ v procesnom postavení navrhovateľa domáha uloženia povinnosti odporcom (navrhovateľke a odporcovi 2/ v tomto konaní) vrátiť mu sumu požičanú zmluvou o pôžičke, určenia neplatnosti ktorej sa navrhovateľka v tomto konaní domáha. Je zrejmé, že Okresný súd Zvolen v konaní sp.zn. 15C/3/2012 musí pri rozhodovaní prejudiciálne vyriešiť otázku platnosti (neplatnosti) spornej zmluvy o pôžičke. Za tohto stavu má súd za to, že vo svetle citovanej ustálenej judikatúry nemá inú možnosť ako konštatovať absenciu naliehavého právneho záujmu navrhovateľky na požadovanom určení v tomto konaní.

Podľa § 83 O.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Okrem uvedeného konštatuje súd vo vzťahu k predmetu konania (určení neplatnosti zmluvy o pôžičke) i prekážku litispendencie (veci začatej) v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, lebo podľa ustálenej súdnej praxe tvorí žaloba na plnenie (ako je návrh v skôr začatom konaní Okresného súdu Zvolen sp.zn. 15C/3/2012) prekážku začatého konania pre žalobu určovaciu, ak má byť predmetom určenia právny vzťah alebo právo, z ktorého bolo žalované na splnenie povinnosti.

Záverom súd dodáva, že sa nestotožňuje s argumentáciou, že by len prejudiciálne rozhodnutie o platnosti zmluvy o pôžičke v odôvodnení rozhodnutia o návrhu na plnenie, nezakladalo stav právnej istoty účastníkov, a že by konštatovanie neplatnosti právneho úkonu len v odôvodnení nezakladalo prekážku rozhodnutej veci. Je totiž zrejmé, že ak by súd návrh odporcu 1/ na vrátenie pôžičky zamietol, stratil by odporca 1/ z dôvodu prekážky veci rozhodnutej možnosť dožadovať sa inou žalobou plnenia na základe rovnakej zmluvy o pôžičke. Rovnako v prípade exekučného konania má súd za to, že jeho právoplatné skončenie je prekážkou veci rozhodnutej pre podanie ďalšieho návrhu na výkon exekúcie na základe rovnakého exekučného titulu.

Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľky zamietol.

O trovách konania rozhodne súd podľa § 151 ods. 3 O.s.p.“

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa navrhovateľka v podaní zo dňa 28. 07. 2014 odvolala a v odvolaní uviedla, že podáva proti rozsudku okresného súdu odvolanie a uplatňuje si odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP), nakoľko okresný súd zo sčasti nesprávne zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávne právne závery. Navrhovateľka v odvolaní ďalej uviedla, že okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku stručne konštatoval, že dôvody zamietnutia žaloby spočívajú v neexistencii naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu, pokiaľ súbežne prebieha konanie o zaplatenie istiny dlžnej sumy podľa danej zmluvy (t. j. zmluvy, ktorej určenia neplatnosti sa navrhovateľka podanou žalobou domáha). Zdôraznila, že v prebiehajúcom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15C/3/2012 je navrhovateľom J. K., navrhovateľka v tomto konaní je jedným z odporcov. To podľa navrhovateľky znamená, že procesné postavenie účastníkov v tomto konaní a v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15C/3/2012 nie je rovnaké, nakoľko v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15C/3/2012 je J. Q. navrhovateľom uplatňujúcim si voči navrhovateľke ako odporkyni svoju pohľadávku.

Navrhovateľka v odvolaní ďalej uviedla, že aj keď je pravdou, že o platnosti právneho titulu na plnenie si môže súd aj v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15C/3/2012 urobiť svoj právny názor, avšak z dôvodu právnej istoty strán konania je podľa navrhovateľky vhodné ba až potrebné, aby súd samostatným výrokom určil neplatnosť právneho úkonu, a to práve vzhľadom na viacero súdnych konaní, ktoré prebiehali a prebiehajú v súvislosti s predmetnou notárskou zápisnicou. Neplatnosť zmluvy o pôžičke v rozsahu istiny. Požiadavka potreby rozhodnutia, v ktorého výrokovej časti bude rozhodnuté o platnosti predmetného právneho úkonu vyplýva podľa navrhovateľky z rôznorodých právnych záverov v súvisiacich veciach a najmä zo skutočnosti, že vysporiadanie sa s platnosťou alebo neplatnosťou právneho úkonu len v dôvodoch rozhodnutia, nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci a takéto rozhodnutie ani nepredstavuje právny záver záväzný pre iný súd v inom konaní, preto je podľa názoru navrhovateľky daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu v tomto súdnom konaní.

Na základe uvedených skutočností navrhovateľka v odvolaní navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Na obsah odvolania navrhovateľky reagoval odporca 1/ v podaní zo dňa 14. 08. 2014, kde uviedol, že v zmysle ust. § 80 písm. c) OSP je podmienkou podania určovacej žaloby existencia naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na určení, či tu právny vzťah alebo právo existuje. V prípade, že navrhovateľ nepreukáže naliehavý právny záujem, súd žalobu zamietne bez ďalšieho skúmania dôvodnosti uplatneného nároku. Pri posudzovaní, či naliehavý právny záujem navrhovateľa na požadovanom určení existuje, je potrebné zohľadniť všetky individuálne okolnosti prípadu. V tomto prípade prebieha na Okresnom súde Zvolen konanie o zaplatenie 3 319,39 € s prísl. vedené pod sp. zn. 15C/3/2012, kde si odporca 1/ ako navrhovateľ uplatňuje nárok na zaplatenie peňažného plnenia voči navrhovateľke ako odporcyni 1/ a odporcovi 2/ ako dlžníkom, titulom zmluvy o pôžičke, ktorá je predmetom tohto konania. Práve v konaní o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15C/3/2012 sa súd musí vysporiadať s otázkou platnosti alebo neplatnosti predmetnej zmluvy o pôžičke. Odporca 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky zdôraznil, že táto určovacia žaloba nie je opodstatnená a toto konanie je nadbytočné, pretože určovacia žaloba je opodstatnená len v tom prípade, ak vytvorí pevný právny základ medzi účastníkmi konania a naplní tak svoj preventívny charakter. V uvedenej súvislosti odporca 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že ak sa podá žaloba na plnenie v zmysle § 80 písm. b) OSP, tvorí prekážku už začatého konania podľa ust. § 83 OSP pre určovacie konanie, pretože záväzné rozhodnutie súdu o povinnosti plniť konzumuje aj prejudiciálnu otázku určenia platnosti či neplatnosti zmluvného vzťahu, ktorý je podkladom takéhoto plnenia.

Vo vzťahu k argumentácii navrhovateľky, že rozhodnutie vydané v tomto konaní je potrebné v záujme právnej istoty účastníkov konania, odporca 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že podal návrh na vykonanie exekúcie proti navrhovateľke a odporcovi 2/ ako povinným na podklade predmetnej notárskej zápisnice. Súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú z toho dôvodu, že predmetná notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom. Exekučné konanie bolo teda právoplatne skončené a on už nemá možnosť domáhať sa svojho nároku ďalším podaním návrhu na vykonanie exekúcie na podklade predmetnej notárskej zápisnice z dôvodu existencie prekážky už rozhodnutej veci. Následne navrhovateľka podala návrh na určenie neplatnosti časti predmetnej zmluvy o pôžičke v rozsahu zmluvnej pokuty. Súd žalobe navrhovateľky vyhovel a konanie bolo právoplatne skončené. V zmysle ust. § 159 ods. 3 OSP už nie je možné otázku platnosti tejto časti zmluvy o pôžičke prejednať znova.

V závere vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľky odporca 1/ uviedol, že nie je splnená základná procesná podmienka v tomto konaní a to existencia naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke. Navrhol, aby odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 OSP odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a zároveň si uplatnil náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 251,60 €.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním navrhovateľky podľa ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov odvolacieho súdu z hľadiska odvolacích námietok navrhovateľky (ust. § 212 ods. 1 OSP).

Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku je zrejmé, že okresný súd žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o pôžičke spisanej dňa 25. 11. 2005 vo forme Notárskej zápisnice č. N 513/2005, NZ 57227/2005, NCRIs 56487/2005 notárom JUDr. Pavlom Jombíkom so sídlom Notárskeho úradu v Banskej Bystrici. V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky sa musel v prvom rade zaoberať otázkou existencie, resp. neexistencie naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľky na požadovanom určení. Konštatoval, že je nesporné, že platnosť zmluvy o pôžičke je medzi účastníkmi konania sporná. Zároveň uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 15C/3/2012, kde bol návrh podaný zhruba jeden a pol roka pred podaním návrhu v tomto konaní sa odporca 1/ v procesnom postavení navrhovateľa domáha uloženia povinnosti odporcom (navrhovateľke a odporcovi 2/ v tomto konaní) vrátiť mu sumu požičanú na základe predmetnej zmluvy o pôžičke. Zdôraznil, že je zrejmé, že Okresný súd Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/3/2012 musí pri rozhodovaní prejudiciálne vyriešiť otázku platnosti (neplatnosti) spornej zmluvy o pôžičke, keďže táto je spochybnená aj v tom konaní. Za tohto stavu je podľa okresného súdu zrejmé, že v zmysle ustálenej judikatúry je daná absencia naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľky na požadovanom určení v tomto konaní.

V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku správne uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou navrhovateľky, že prejudiciálne vyriešenie otázky platnosti zmluvy o pôžičke v konaní vedenom na základe žaloby na plnenie (vyargumentované v odôvodnení rozhodnutia o žalobe na plnenie) nezakladá stav právnej istoty pre účastníkov zmluvného vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o pôžičke, pretože v prípade nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní o žalobe na plnenie stratí odporca 1/ vystupujúci v konaní vedenom na základe žaloby na plnenie z dôvodu prekážky veci právoplatne rozhodnutej možnosť dožadovať sa inou žalobou na plnenie, plnenia na základe rovnakej zmluvy o pôžičke.

Po preskúmaní správnosti záverov okresného súdu z hľadiska odvolacích námietok navrhovateľky, odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne a zodpovedá judikatúre súdov v obdobných veciach. Pre ilustráciu odvolací súd poukazuje na Zborník stanovísk a súdnych rozhodnutí IV., strana 705, kde sa uvádza: „pre nedostatok naliehavého právneho záujmu v zmysle ust. § 80 písm. c) OSP spravidla nemožno vyhovieť návrhu na rozhodnutie súdu určovacím výrokom, ak možno uplatniť nárok na plnenie“.

Z uvedeného je zrejmé, že určovacia žaloba (§ 80 písm. c) OSP) nie je opodstatnená (čo do naliehavého právneho záujmu) v prípadoch, keď možno žalovať priamo na splnenie povinnosti (§ 80 písm. b) OSP). Určovacia žaloba má preventívny charakter a je opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo. Len čo je porušenie subjektívneho práva dokonané, možno žalovať na plnenie, či na reparáciu škodlivých právnych následkov zo strany odporcu, preto v takýchto prípadoch nie je daný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Výnimku tvoria tie prípady, keď určovacia žaloba má predpoklad vytvoriť pevný právny základ medzi účastníkmi zmluvného vzťahu a tak naplniť svoj preventívny charakter a cieľ, t. j. zabrániť ďalším sporom medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, čo v danom prípade z vyššie uvedených dôvodov už nie je aktuálne, pretože medzi účastníkmi konania už spor, v rámci ktorého sa riešila v exekučnom konaní otázka spôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu prebehol s tým, že exekučný súd uznesením sp. zn. 11Er/1411/2006-19 zo dňa 02. 02. 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoE/147/2010-59 zo dňa 31. 08. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. 09. 2010, vyhlásil exekúciu vedenú na podklade predmetnej notárskej zápisnice za neprípustnú a následne ju zastavil (čo znamená, že odporca 1/ v pozícii oprávneného sa na podklade predmetnej notárskej zápisnice už nebude môcť domáhať vymoženia pohľadávky v nej uvedenej, pretože mu v tom bude brániť prekážka veci právoplatne rozsúdenej) a pred podaním určovacej žaloby bola s väčším časovým odstupom podaná už aj žaloba na plnenie, o ktorej je na Okresnom súde Zvolen, tak ako bolo vyššie uvedené, vedené konanie pod sp. zn. 15C/3/2012.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil konštatujúc, že rozhodnutie okresného súdu sa nevymyká z rámca judikatúry týkajúcej sa otázky existencie naliehavého právneho záujmu pri určovacích žalobách v

prípadoch, keď je možné uplatniť si svoje právo podaním žaloby na plnenie podľa ust. § 80 písm. b) OSP, kde sa otázka platnosti právneho úkonu, ktorý tvorí podklad na plnenie rieši ako otázka prejudiciálna a na základe toho ako súd túto otázku vyrieši buď prizná uplatňovateľovi tohto práva, právo na plnenie alebo nie. Následne podaná určovací žaloba je potom z hľadiska existencie naliehavého právneho záujmu neopodstatnená a zbytočná, pretože ak už prebieha spor, predmetom ktorého je právo na plnenie uplatňované na základe právneho úkonu, určenia neplatnosti ktorého sa dlžník (v tomto prípade navrhovateľka) domáha, rozhodnutie vydané v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu už nemá preventívny charakter z hľadiska zabránenia ďalším sporom a teda argumentácia navrhovateľky o tom, že by práve rozhodnutie vydané v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu vytvorilo medzi účastníkmi stav právnej istoty, tak ako to tvrdí navrhovateľka v odvolaní, neobstoí.

O trovách odvolacieho konania rozhodne v zmysle ust. § 224 ods. 4 OSP prvostupňový súd, keďže prvostupňový súd z dôvodu postupu podľa ust. § 151 ods. 3 OSP v rámci konania na súde prvého stupňa o trovách konania nerozhodol.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.